

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

**„Duhová družina,
zábava začíná“**

Vypracovaný dle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a RVP PV č. j. 405/2004-22 (úplné znění k 1. září 2021)

Školní vzdělávací program pro školní družinu – Základní škola „Duhová družina, zábava začíná“ je schválený pedagogickou radou dne 26. 8. 2021

Platnost od 1. 9. 2021

Vypracovaly:

Mgr. Vladimíra Bernasová

Mgr. Alena Svitáková

Kateřina Bártová

Mgr. Vladimíra Bernasová

Ředitelka školy

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školní družiny.....	5
3. Délka a organizace vzdělávání	5
4. Konkrétní cíle vzdělávání.....	6
5. Formy vzdělávání	6
6. Obsah vzdělávání ve školní družině.....	7
6.1 Lidé kolem nás	7
6.2 Místo, kde žijeme	7
6.3 Lidé a čas	7
6.4 Člověk a příroda.....	7
6.5 Člověk a jeho zdraví.....	7
7. Klíčové kompetence a očekávané výstupy	8
7.1 Kompetence k učení.....	8
7.2 Kompetence k řešení problémů	8
7.3 Kompetence komunikativní.....	8
7.4 Kompetence sociální a interpersonální.....	8
7.5 Kompetence občanské	9
7.6 Kompetence k trávení volného času	9
7.7 Očekávané výstupy na konci vzdělávacího období	9
8. Podmínky přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončení vzdělávání.....	10
9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky nadané.....	10
10. Personální a materiální podmínky	10
11. Podmínky bezpečnosti práce	11
12. Evaluace	11
12.1 Evaluace činnosti školní družiny	11

1. Identifikační údaje

Název ŠVP ŠD:

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – Základní škola „Duhová družina, zábava začíná“

Název školy:

Základní škola a mateřská škola Srubec

Sídlo:

Slunečná 1100, 370 06 Srubec

IČO:

70998957

Zřizovatel:

Obec Srubec

Kontakt:

Obec Srubec

Ledenická – Škarda 92, 370 06 Srubec

obec@srubec.cz

Ředitel:

Mgr. Vladimíra Bernasová

Zástupce ředitele:

Mgr. Alena Svitáková

Koordinátor ŠVP PV:

Mgr. Vladimíra Bernasová

Mgr. Alena Svitáková

Kateřina Bártová

Pedagogické pracovnice ŠD:

Kateřina Bártová

Mgr. Radka Smejkalová

Monika Wagnerová

Mgr. Lucie Strosserová

Kontakty na školu a družinu :

reditelka@skolasrubec.cz	telefon: 702 158 517
zastupce@skolasrubec.cz	telefon: 725 775 582
druzina@skolasrubec.cz	telefon: 601 530 219
ucetni@skolasrubec.cz	telefon: 725 775 739

[www. skolasrubec.cz](http://www.skolasrubec.cz)

Kapacita družiny: 100 dětí

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina poskytuje zájmovou, výchovnou, rekreační a vzdělávací činnost, včetně možnosti přípravy na vyučování, především pro žáky prvního stupně základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce. Školní družina je přednostně určena pro žáky základní školy plně zaměstnaných rodičů.

Vzdělávací činnost ve školní družině probíhá formou pravidelných a příležitostných společných i individuálních aktivit, s využitím otevřené nabídky spontánních činností. Posláním školní družiny je vést účastníky k aktivnímu odpočinku, rozvíjet vhodné návyky a dovednosti, podporovat osobnostní rozvoj, prostřednictvím hry podporovat u účastníků vlastní tvořivost a rozvíjení fantazie.

Naše školní družina je součástí Základní a mateřské školy Srubec. V současné době má družina čtyři oddělení, která navštěvují žáci 1., 2. a 3. třídy. Kapacita jednoho oddělení je 30 účastníků. První, druhé a třetí oddělení družiny se nachází ve sníženém přízemí budovy základní školy a čtvrté oddělení je v prvním patře.

Družina je dostatečně vybavena stolními hrami, hračkami, pomůckami a materiálem pro zájmovou činnost. Podle možností jsou pomůcky dále doplňovány a obnovovány. Pro mnohé aktivity může družina využívat školní tělocvičnu, atrium školy a místní fotbalové hřiště. Na vycházky chodíme do blízkého lesa a na přilehlou louku, kde lze hrát míčové a jiné hry.

Stravování žáků naší ZŠ probíhá ve školní jídelně.

3. Délka a organizace vzdělávání

- Časový plán vzdělávání ve školní družině se stanovuje na délku jednoho školního roku (od září do června).
- Rozsah denního provozu školní družiny stanovuje ředitelka školy.
- Provoz školní družiny probíhá podle potřeb školy (rozvrhy, akce apod.).
- Provozní doba ranní družiny je od 6:30 hod. do 7:30 hod. Poté odvádí vychovatelky účastníky do tříd a předávají je třídním učitelkám.
- Odpolední družina je od 11:40 hod. do 16:30 hod.
- Po skončení vyučování předává učitelka žáky vychovatelce, do školní družiny přicházejí pod vedením vychovatelky.
- Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu deseti měsíců (po dobu trvání školního roku). V době podzimních, zimních, jarních a velikonočních prázdnin se činnost družiny přerušuje.
- Na zájmové kroužky a do ZUŠ odcházejí žáci ze školní družiny sami na základě písemného svolení zákonných zástupců, nebo je osobně vyzvedávají a vracejí do školní družiny vedoucí kroužků.
- Doba pobytu účastníků ve školní družině se řídí údaji uvedenými v přihlášce do ŠD.

4. Konkrétní cíle vzdělávání

- Posilovat komunikační a sociální dovednosti (rozvíjení slovní zásoby, schopnosti naslouchat, umět spolupracovat s ostatními, respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých).
- Rozvíjet osobnost, vést k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů.
- Podporovat rozvoj výtvarných, pracovních, hudebních a pohybových dovedností.
- Rozvíjet schopnosti na základě vrozených předpokladů (nadání, talent).
- Vytvářet podmínky a prostor pro odpočinek a relaxaci.
- Osvojovat si a upevňovat zásady slušného chování k dospělým, ke spolužákům a vrstevníkům, rozvíjet kamarádství, být tolerantní a ohleduplný k ostatním.
- Upevňovat základní hygienické návyky a zdravý životní styl, správné stolování.
- Vštěpovat žákům úctu k tradicím a hodnotám,
- Vést k smysluplnému trávení volného času a tím minimalizovat vznik sociálně patologických jevů.
- Rozvíjet úzkou spolupráci s vyučujícími a s rodiči.

5. Formy vzdělávání

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Umožňuje účastníkům odpočinek i přípravu na vyučování, základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje sebepoznání, rozšiřuje jejich vědomosti a dovednosti.

- a) Pravidelná činnost** je dána týdenní skladbou zaměstnání a zahrnuje organizované aktivity zájmového vzdělávání (např. malba, kresba, tvoření, zpěv, pohybové aktivity, sportovní hry a soutěže).
- b) Příležitostné činnosti** tvoří všechny mimořádné akce (besídky, divadelní představení, sportovní hry, soutěže, karneval, dětský den...).
- c) Spontánní aktivity** jsou všechny činnosti, které vycházejí z vlastního momentálního zájmu a potřeb dětí (stolní hry, stavebnice, prohlížení knih, časopisů, volné kreslení apod.). Spontánní činnosti rozvíjí samostatný projev a rozhodnost.
- d) Odpočinkové činnosti** jsou nejen klidové činnosti (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i aktivní odpočinek (rekreační činnosti), který kompenzuje jednostrannou zátěž žáka během školního vyučování.
- e) Příprava na vyučování** zahrnuje didaktické hry, doplňovačky, křížovky a další činnosti, které zábavnou formou rozšiřují a upevňují poznatky z vyučování.
- f) Zájmové kroužky** v naší škole poskytují žákům externí pracovníci (jazykové, sportovní, hudební).

6. Obsah vzdělávání ve školní družině

Obsah vzdělávání je členěn do následujících výchovně vzdělávacích oblastí.

6.1 Lidé kolem nás

Osvojování si zásad vhodného chování a jednání mezi lidmi, význam a podstata tolerance odlišností jiných lidí (včetně národnostních), empatie a vzájemná úcta, dodržování základů společenského chování, schopnosti naslouchat a být tolerantní k odlišným názorům lidí ve skupině, vytváření kladného vztahu ke spolužákům a pozitivního klimatu v oddělení družiny.

6.2 Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí školy, organizace života v rodině, ve škole, ve společnosti, tematické vycházky do okolí školy, cesta do školy a ze školy, základní pravidla dopravní výchovy, bezpečnost při pohybu na pozemních komunikacích, didaktické hry s dopravními značkami, kreslení dopravních značek a prostředků.

6.3 Lidé a čas

Budování správného režimu dne a jeho dodržování, respektování času druhých, využití svého vlastního času a vytváření návyků.

6.4 Člověk a příroda

Seznámení se s rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody změnou ročního období, tematické vycházky, poznávání rostlin a drobných živočichů, znalost základů ekologie, třídění odpadu, šetrnost k životnímu prostředí.

6.5 Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama a uvědomování si vlastní identity, znalost a dodržování hygienických návyků, průběžná péče o osobní hygienu, prevence úrazů – důležitost bezpečnosti při všech činnostech, pohybové a tělovýchovné aktivity, pobyt venku či v tělocvičně.

7. Klíčové kompetence a očekávané výstupy

Při výchově a vzdělávací práci ve školní družině navazujeme na klíčové kompetence pro školní výuku, rozšiřujeme je o **kompetenci k trávení volného času**. Pojem kompetence je chápán jako souhrn vědomostí, dovedností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj, k začlenění a uplatnění ve společnosti. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání. Ve školní družině jsou u každého účastníka rozvíjeny a posilovány následující kompetence:

7.1 Kompetence k učení

Učí se s chutí, započatou práci dokončí, vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se spontánně a také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi. Samostatně pozoruje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané poznatky dává do souvislostí, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

7.2 Kompetence k řešení problémů

Všímá si dění problémů, problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách. Chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně přichází s novým řešením, je kreativní a dovede se přizpůsobit změnám. Svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí, je iniciativní a podnikavý. Započaté činnosti dokončuje, případné potíže dokáže překonat.

7.3 Kompetence komunikativní

Ovládá řeč verbální i neverbální, myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami. Umí vyjádřit vlastní názor, účinně se zapojuje do diskuze, umí řešit konflikty. Umí se vyjádřit i písemně, naslouchá druhým. Využívá informační a komunikační prostředky (interaktivní tabule, tablet). Komunikuje kultivovaně.

7.4 Kompetence sociální a interpersonální

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. K úkolům přistupuje odpovědně, samostatně se rozhoduje a nese za to důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost. Rozpozná vhodné a nevhodné chování. Umí přijmout kompromis, respektuje dohodnutá pravidla, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, je solidární. Vytváří pozitivní představu o sobě samém. Ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

7.5 Kompetence občanské

Uvědomuje si svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit. Dbá na osobní zdraví své i druhých, chová se odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní a společenské). Respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí. Podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

7.6 Kompetence k trávení volného času

Umí účelně trávit volný čas, vybrat si zájmové činnosti podle svých dispozic a rozvíjí své zájmy v organizovaných i v individuálních činnostech. Rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

7.7 Očekávané výstupy na konci vzdělávacího období

- Žáci rozumí tomu, co znamená aktivní trávení volného času.
- Mají vytvořený kladný vztah k pohybu a sportu.
- Umí samostatně pracovat.
- Umí se samostatně rozhodnout.
- Jsou tvořiví a zruční, mají radost z procesu tvoření.
- Umí používat pracovní a ochranné pomůcky.
- Mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí.
- Jsou seznámeni se zdravým životním stylem (stravovací návyky, pitný režim, hygienické návyky).
- Znají pravidla soužití, umí zhodnotit své chování a dovedou přijímat jeho důsledky.
- Dbají na svou bezpečnost a předcházejí úrazům, umí se chovat zodpovědně ke svému zdraví i ke zdraví ostatních.
- Umí si zvolit zájmovou činnost podle svých možností, schopností a zájmu.
- Umí odpočívat a relaxovat.
- Umí naslouchat druhým a brát na ně ohledy.
- Aktivně se zapojují do společných činností.
- Umí pojmenovat svůj problém a hledá řešení.
- Dokáže druhé požádat o pomoc a také ostatním svou pomoc nabídnout.
- Spolupodílí se na tvorbě plánu a přípravě činností.

8. Podmínky přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

Ke vzdělávání ve školní družině jsou přednostně přijímány žáci plně zaměstnaných rodičů. Dále jsou přednostně přijímáni žáci 1. – 3. ročníku ZŠ. Při volné kapacitě mohou být místa nabídnuta i žákům z vyšších ročníků po dohodě s vedením školy.

Žáci se do školní družiny přihlašují při zápisu do školy, stávající žáci ZŠ na konci školního roku nebo i během probíhajícího školního roku (pokud je volná kapacita). Při nástupu do školní družiny rodiče účastníka vyplní přihlášku do ŠD. Podmínky přijímání účastníků stanoví vnitřní řád ŠD. O zařazení účastníka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Za pobyt ve školní družině je vybírán poplatek, jehož výši stanovuje ředitelka školy. Odhlášení účastníka z docházky do školní družiny je možné kdykoliv během školního roku – rodiče oznámí písemnou formou (odhlášení ze ŠD – formulář ke stažení na webu školy) ředitelce školy nebo vychovatelce ŠD.

Případné problémy řeší vychovatelka ŠD s rodiči osobně nebo s ředitelkou školy. Při soustavném porušování vnitřního řádu ŠD nebo pokud není za účastníka placen poplatek, ředitelka může rozhodnout o jeho vyřazení ze ŠD.

9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky nadané

Při zařazení účastníka se speciálními vzdělávacími potřebami do školní družiny vychovatelka úzce spolupracuje s vyučujícími a zákonnými zástupci. Nastaví tak co nejlépe podmínky pro účastníka a jeho pobyt ve školní družině. Pokud je v družině mimořádně nadaný účastník, školní družina připraví dostatečně podmětne prostředí pro jeho další rozvoj. I v tomto případě je spolupráce vychovatelky s pedagogy nastavena tak, aby byly účastníkovi nabídnuty takové metody a formy práce, které ho motivují a podněcují k dalšímu rozvoji.

10. Personální a materiální podmínky

Vzdělávání ve školní družině v tomto roce zajišťují čtyři plně kvalifikované vychovatelky. Naše školní družina využívá pro svou činnost vlastní prostory ve sníženém přízemí školy a třídu 1.A v přízemí. Viz. směrnice „Vnitřní řád školní družiny“.

Žáci zde mají k dispozici výběr stolních her, dětské knihy a časopisy, výtvarné potřeby pro volné tvoření. V družině využíváme interaktivní tabuli, školní tělocvičnu, atrium školy. Na vycházky chodíme do přírody v blízkém okolí školy. Na velké louce u lesa je možné hrát mnoho míčových a pohybových her. Pravidelně také chodíme sportovat na blízké fotbalové hřiště.

11. Podmínky bezpečnosti práce

Začátkem školního roku jsou všichni účastníci seznámeni s pravidly bezpečného chování ve školní družině, při pobytu venku, přecházení na silnici atd., vychovatelka seznámí účastníky s vnitřním řádem školní družiny a společně si určí pravidla soužití ve školní družině.

Žáci jsou o bezpečnosti a opatrnosti před úrazy poučeni také při každé nové činnosti (potvrzujeme zápisem do přehledu výchovně vzdělávací práce).

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných školní družinou je zajištěna školním řádem, vnitřním řádem ŠD, nebo pokyny pedagogického pracovníka a zaměstnanců školy.

12. Evaluace

Evaluace je proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematické shromažďování informací o účinnosti školního programu, o kvalitě činností a úloze pedagoga ve výchovném procesu.

Evaluace probíhá především průběžným sledováním rozvoje výchovných i vzdělávacích pokroků u každého jednotlivého účastníka. U evaluace je jako podpůrný materiál využívána pedagogická dokumentace (záznamy o třídních knihách, sešity pro komunikaci s rodiči, zápisy z pedagogických porad).

V procesu evaluace jde zejména o:

- Posouzení kvality podmínek vzdělávání, organizace výchovy a vzdělávání.
- Způsob zpracování a vlastní realizace obsahu výchovy a vzdělávání.
- Vlastní naplňování cílů vzdělávacího programu.
- Autoevaluace.

12.1 Evaluace činnosti školní družiny

- a) Individuální (autoevaluace) – průběžné hodnocení vlastní práce vychovatelky, hledání nových metod práce, které vedou ke kvalitnějším výsledkům.
- b) Vedení školy – pozorování práce vychovatelek (hospitace, kontrola písemných záznamů – třídních knih a jiné dokumentace), jak jsou naplňovány vytyčené cíle a jak plní družina své poslání.